

מאת מכון ממרא - כל הזכויות שמורות

<https://mechon-mamre.org>

מסכת חלה פרק א

דף א,א פרק א הלכה א משנה חמשה דברים חייבין בחלה החיטים והשעורין והכוסמין ושיבולת שועל והשיפון הרי אלו חייבין בחלה. ומצטרפין זה עם זה ואסורים בחדש מלפני הפסח ומלקצור מלפני העומר ואם השרישו קודם לעומר העומר מתירן ואם לאו אסורין עד הבא העומר הבא:

דף א,א פרק א הלכה א גמרא חמשה דברים חייבין בחלה כו' כתי' (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. יכול יהו כל הדברים חייבין בחלה ת"ל מלחם ולא כל לחם אם מלחם ולא כל לחם. אין לי אלא חטין ושעורין בלבד. כוסמין שבולת שועל ושיפון מניין ת"ל (שם) ראשית עריסותיכם תריבה וריבה הכל: רבי יוסי בשם ר"ש תני ר' ישמעאל בן רבי יונה רבי זעירא ר"ש בן לקיש בשם רבי ישמעאל א"ר מנא אזלית לקיסרין ושמעית ר'

דף א,ב פרק א הלכה א גמרא אחווה ור' זעירא. ואבא הוה אמר ליה בשם רבי ישמעאל אומר נאמר לחם בפסח ונאמר לחם בחלה. מה לחם שנאמר בפסח דבר שהוא בא לידי מצה וחמץ. אף לחם שנאמר בחלה דבר שהוא בא לידי מצה וחמץ. ובדקו ומצאו שאין לך בא לידי מצה וחמץ אלא חמשת המינים בלבד. ושאר כלה דברים אינן באין לידי מצה וחמץ אלא לידי סירחון. תני א"ר יוחנן בן נורי קרמית חייבת בחלה. ריב"נ אמר באה היא לידי מצה וחמץ. ורבנין אמרי אינה באה לידי מצה וחמץ. ויבדקוה. על עיקר בדיקתה הן חלוקין. ריב"נ אמר בדקוה ומצאו שהיא באה לידי מצה וחמץ. ורבנין אמרי בדקוה ולא מצאו

אותו שהיא באה לידי מצה וחמץ. תמן תנינן תפוח שריסקו ונתנו לתוך העיסה וחימיצה הרי זו אסורה. תני רבי יוסי אומר מותר. רבי אחא רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינא מה פליגין במחמץ במימיו אבל במחמץ בגופו דברי הכל מותר. ר' יוסי כדעתיי' דו אמר תמן אין תבשילו תבשיל ברור. וכן הוא אומר הכא אין חימוצו חימוץ ברור. וכמה דאת אמר אין לך בא לידי מצה וחמץ אלא חמשת המינין בלבד ודכוותי' אין לך מגרר עם כולן אלא חיטים ושעורים בלבד. רבי הילא בשם ר"ש בן לקיש לא שנינו אלא העושה עיסה מן החיטים ומן האורז ואינו נגרר אלא עם החיטין בלבד: מהו שיהו חייבים על קלי שלו משום חדש. א"ר זעירא כתיב (ויקרא כג) ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו את שחייבים על לחם שלו משום חדש חייבין על קלי שלו משום חדש. את שאין חייבים על לחם שלו משום חדש אין חייבים על קלי שלו משום חדש: רבי ירמיה בעי קומי רבי זעירא עירב ארבעת קבין בפני עצמן וחימצן וד' קבין בפני עצמן ועירבן הרי בשעת חיובן לבא לידי מצה וחמץ. אתי' דרבי יונה כרבי ירמיה ודרבי יוסי כרבי זעירא. אתי' דרבי יונה כרבי ירמיה. כמה דרבי ירמיה אמר עד שיהא קרוי לחם. כך ר' יונה אמר עד שיהא קרוי לחם. דרבי יוסי כר"ז כמה דר"ז אמר מינו קרוי לחם כן רבי יוסי אמר מינו קרוי לחם. אתי' דרבי יוסי כרבי הילא אע"ג דו פליג עלוי. רבי שמואל בר נחמן שמע כולהון מן אהן קרייא

דף ב,א פרק א הלכה א גמרא (ישעיהו כח) ושם חיטה שורה ושעורה נסמן וכוסמת גבולתו. ושם חיטה אלו החיטים שורה זו שבולת שועל ולמה נקרה שמה שורה שהיא עשויה כשורה. שעורה אלו השעורים. נסמן זה השיפון. וכוסמת זה הכוסמין. גבולתו לחם. עד כאן גבולו של לחם ולמידין מן הקבלה. א"ר סימון מן מה דכתיב (שם) ויסרו למשפט אלהיו יורנו כמי שהוא דבר תורה. א"ר סימון אילין נשייא דאמרין לא ניעול בגינן

לכנישתא אין חמי ליי מילף מילף הוא. לא עבדין טבאות אלא ויסרו למשפט אלהיו יורנו: ר' יודא בר פזי בשם ר' יונתן דר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה היא דתני ר' <יוחנן> ישמעאל בנו של ר"י ב"ב אומר יכול מביא מן הכוסמין ושבולת שועל והשיפון. ודין הוא ומה אם החטים שכשרו לשאר כל המנחו' לא כשרו למנחת העומר. כוסמין ושבולת שועל והשיפון שלא כשרו לשאר כל המנחות אינו דין שלא יכשרו למנחת העומר. השעוריי יוכיחו שלא כשרו לשאר כל המנחות וכשרו למנחת העומר. לא אם אמרת בשעורין שמנחת סוטה באה מהן. תאמר בכוסמין ושבולת שועל ושיפון שאין מנחת סוטה באה מהן. יצאו החיטים מן הכתוב. וכוסמין ושבולת שועל והשיפון מק"ו. א"ר יוסי מי סבור סבר רבי יהודא בן פזי שמנחת העומר באה מן הכוסמין ושבולת שועל והשיפון אילו מן דאמר תאנים שחורות עלי שמא אינו מותר בלבנות אלא שחורות אמר לבנות לא אמר. והכא שעורה אביב אמר שבולת שועל אביב לא אמר.

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא ברם כרבנין ג' מינין הן השיפון מין כוסמין שבולת שועל מין שעורין. רבנן דקיסרין בעין מה תנינן ה' מינים לא חמשה דברים שני דברים מין א' ושני דברים מין אחד. תמן תנינן איזו מין במינו החיטים אין מצטרפין עם הכל אלא עם הכוסמין. השעורין מצטרפין עם הכל חוץ מן החיטים. ר' יוסי אמר ליה סתם. ר' יונה בשם ר' יוחנן תמן בנשוד וכאן בבלול. תני ר' חייא כן וכולן שבללן תבואה קמחים ובציקות מצטרפות. עירס ראשי עיסיות. א"ר יוסי וההן נשוד לאו כמעורס הוא. את אמר אינו מצטרף והכא אינו מצטרף. מהו שילקו על חתן דבר תורה. ר' יונה בשם שמואל רבי יוסי רבי אבהו בשם רבי שמעון בן לקיש אין לוקין על חלתן דבר תורה א"ר יעקב בר אחא ר"ש בן לקיש כדעתיה דאיתפלגון הפיגול והנותר ששחקן רבי יוחנן אמר לא

ביטלו זה את זה ור"ש בן לקיש אמר ביטלו זה את זה. א"ר יוסי ולא דמיין תמן אמר זה אסור וזה אסור. ברם הכא שני דברים רבים על אי' ומבטלין אותו. וכבר ביטלו עד שלא נעשו איסור. אילו <אמר> [אחד] עשה חמש עיסיות מחמשה מינין ועירבו ואמר רבי שמעון בן לקיש אין לוקין על חלתן דבר תורה יאות: הלל הזקן היה כורך שלשתן כאחת. א"ר יוחנן חלוקין על הלל הזקן והא ר' יוחנן כורך מצה ומרור. כאן בשעת המקדש כאן שלא בשעת המקדש ואפילו תימר כאן וכאן בשעת המקדש שני דברים רבים על אחד ומבטלין אותו. רבי יוסי בשם רבי אלעזר כשם שאין האיסורין מבטלין זה את זה כך אין המצות מבטלות זו

דף ג,א פרק א הלכה א גמרא את זו: רבי יהושע דרומיא בעי עשה עיסה מחמשת המינין וחזר ועשה חמש עיסיות ממין אי' ועירבו. חיטים שבו מהו שיבטלו חיטים שבו ושעורין שבו מהו שיבטלו שעורין שבו. א"ר חייא בר אדא לא כן אמר רבי יוסי שני דברים רבים על אחד ומבטלין אותו. לא צורכה דלא עשה חמש עיסיות מחמשה מינים ועירבן וחזר ועשה חמש עיסיות מחמשה ולא עירבן. חיטין שכן מהו שיבטלו חיטים שכן ושעוריי שכן מהו שיבטלו שעורים שכן: ואסורין בחדש מלפני הפסח. אית תניי תני מלפני הפסח ואית תניי תני מלפני העומי. מ"ד מלפני הפסח מסייע לר' יוחנן מ"ד מלפני העומר מסייע לחזקיה דא"ר יונה בשם חזקיה בשעת הקרבן הקרבן מתיר שלא בשעי' הקרבן היום מתיר. ר' יוסי בשם חזקיי בשעת הקרבן הקרבן מתיר. מודה חזקיה שלא בשעת הקרבן היום מתיר. ר' יוחנן אמר בין בשעת הקרבן בין שלא בשעת הקרבן היום מתיר א"ר הילא טעמא דרבי יוחנן (ויקרא טו) עד עצם היום הזה מלמד שהיום מתיר. יכול אפיי בשעת הקרבן ת"ל (שם) עד הביאכם את הקרבן אלהיכם יכול הבאה ממש ת"ל עד עצם היום הזה. הא כיצד טול מבנתיים זמן

הבאה. מודה ר' יוחנן באיסור שהוא אסור. איסורו מהו רבי ירמיה אמר איסורו דבר תורה רבי יונה ורבי יוסי תרווייהון אמרין איסורו מדבריהן. א"ר יוסי מיליהון דרבנן מסייעין לן

דף ג,ב פרק א הלכה א גמרא דתנינן תמן אין מביאין מנחות ובכורי' ומנחת בהמה קודם לעומר. ואם הביא פסול. ואמר רבי יהושע דרומיא רבי יונה רבי אימי בשם רבי יוחנן לא שנו אלא שלשה עשר וארבעה עשר וחמשה עשר הא ששה עשר עבר והביא כשר. אין תימר איסורו ד"ת היא לא שנייא. היא שלשה עשר היא ארבעה עשר היא חמשה עשר היא ששה עשר עבר והביא פסול. ועוד מן הדא דא"ר זעירא <על ידי> [עלי'] דרב בר <בי> דעתון דבנוי דרבי חייא <בר> רבה הוא סבר כוותהון אין תימר איסורו ד"ת רב בר דעתיה דרבי יוחנן [הוא]: והתנינן משחרב ב"ה התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור. אין תימר איסורו ד"ת ניחא אין תימר איסורו מדבריהן יש תקנה אחר התקנה. א"ר יוסי בי רבי בון מפני

דף ד,א פרק א הלכה א גמרא הרחוקין. רבי ירמיה בשם רבי חייא בין בשעת הקרבן בין שלא בשעת הקרבן היום מתיר. אמר רבי הונא מתניתא דחזקיה פליגא עלוי. עד עצם היום הזה מלמד שהיום מתיר. יכול אפילו בשעת הקרבן ת"ל עד הביאכם את קרבן אליהם. והתנינן משחרב בית המקדש התקין ר"י [ב"ז] שיהא יום הנף כולו אסור. א"ר יונה איתתבת קומי רבי ירמיה ואמר אין יסבור רבי חזקיה כרבי יודא דרבי יהודא אמר והלא מן התורה אסור. תמן חשין לצומא רבא תרין יומין. אמר לון רב חסדא למה אתם מכניסין עצמכם למספק הזה המרובה חזקה שאין ב"ד מתעצלין. בר אבוי דשמואל בר רב יצחק חש על גרמיה וצם תרין יומין איפסק <ברובה> [כרוכה] ודמך: אם השרישו קודם לעומר העומר מתיר. רבי יונה אמר קודם להבאה רבי יוסי אמר קודם לקצירה. אמר רבי יונה הבאה מתרת להבאה קצירה מתרת

לקצירה. א"ר יוסי קצירה מתרת הבאה וקצירה לפום כן רבי יוסי חווי בה קצר לרבים ונטמא חזר היחיד לאסורו. רבי יונה אמר קודם לקצירה. רבי יוסי אמר

דף ד, ב פרק א הלכה א גמרא קודם להבאה. א"ר יונה מילתיה דכהנא מסייע לי. דהנא אמר (ויקרא ג) ואם תקריב מנחת ביכורים לה' זו ביכירה האחרת לא ביכירה. הגע עצמך אפילו עשבים אפי' השרשה העומר בא ומתיר ולא קודם לקצירה אנן קיימין ועוד מן הדא דתני המנכש בשלשה עשר ונתלש הקלח בידו הרי זה שותלו במקום הטינא אבל לא במקום הגריד. הרי יש כאן שלשה עשר וארבעה עשר וחמשה עשר ומקצת היום ככולו. אמר רבי יוסי מילתיה דרבי אבינא מסייע לי דאמר ר' אבינא תיפתר כהדא מתניתא במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה בארבעה עשר. אבל במקום שנהגו לעשות מלאכה בארבעה עשר לא בתלוש שמא במחובר. אשכח תני מקום שנהגו לעשות מלאכה בתלוש עושין אפילו במחובר: ואם לאו אסורים עד שיבא עומר הבא: רבי לעזר שאל מהו שיביא העומר מהן אפשר לומר חדש וישן אין תורמין ומעשרין מזה ע"ז ואת אמר הכן. התיבון הרי שאר המינין הרי הן תלוין בעומר. ואין העומר בא מהן. לא אם אמרת בשאר המינין שלא כשרו למנחת העומר תאמר בשעורין שכשרו

דף ה, א פרק א הלכה א גמרא למנחת העומר. חברייא בשם רבי לעזר ראשית קצירך ולא סוף קצירך רבי זעירה בשם רבי אלעזר ביכורין אין אלו ביכורין. מה נפק מביניהון. עבר והביא על דעתהון דחברייא פסול על דעתיה דר"ז כשר: דברי חכמים רבי יוסי בי רבי בון רבי חייא בשם רבין בר חייה והן שהביאו שליש לפני ר"ה אבל אם הביאו שליש לאחר ר"ה העומר בא מהן:

דף ה, א פרק א הלכה ב משנה האוכל מהן כזית מצה בפסח יצא ידי חובתו. כזית חמץ חייב בהיכרת. נתערב אחד מהן בכל המינין הרי זה עובר

בפסח הנודר מן הפת ומן התבואה אסור בהן דברי ר"מ
וחכמים אומרים הנודר מן הדגן אינו אסור אלא מהן
וחייבים בחלה ובמעשרות:

דף ה, א פרק א הלכה ב גמרא אמר רבי יעקב בר זבדי
זאת אומרת שלוקין על חלתן דבר תורה. רבי ירמיה
בשם רבי חייא בר ווא תיפתר שאכל כזית מזה וכזית
מזה. אמר רבי יוסי אפ"י תימר כזית מכולהן. שנייא
היא שכולהן לשם חמץ. מחלפא שיטתי דרבי
יוסי. תמן הוא אומר שני דברים רבין על א' ומבטלין
אותו וכא הוא אמר הכין. א"ר יוסי ב"ר בון כיני
מתניתא אי

דף ה, ב פרק א הלכה ב גמרא כזית מזה וכזית
מזה. האם הנודר מן הפת ומן התבואה אסור בכל
כרבנן. רבי חייא בשם רבי יוחנן כיני מתניתא הנודר
מן הדגן אינו אסור אלא מהם מה נן קיימין אם באומר
פת תורה מעתה אף האומר תבואת תורה יהא אסור
בכל דכתיב ותבואת הכרם. אי באומר פת סתם אין לך
קרוי פת סתם אלא חיטין ושעורין בלבד. אמר רבי
יוסה קיימתיה במקום שאוכלין פת כל אין לך קרוי פת
סתם אלא חמשת המינים בלבד:

דף ה, ב פרק א הלכה ג משנה אלו חייבין בחלה
ופטורין מן המעשרות הלקט והשכחה והפאה וההבקר
ומעשר ראשון שנטלה תרומתו ומע"ש והקדש שנפדו
ומותר העומר ותבוא' שלא הביאה שליש רבי לעזר
אומר תבואה שלא הביאה שליש פטורה מן
החלה: אלו חייביי במעשרות ופטורין מן
החלה. האורז והדוחן והפרגין והשומשמין והקטניות
ופחות מחמשת רבעים בתבוא' הסופגנין והדובשנין
והאיסריטין וחלת המשרת והמדומע פטורין מן
החלה:

דף ה, ב פרק א הלכה ג גמרא רבי הושעיה שאל לכהנא
מניין שהן חייבין בחלה ופטורין מן המעשרות. א"ל לא

תימר לי תרימו וכן תרימו. חזר ואמר מארבע עשרה. מה ארבע עשרה חייבין בחלה ופטורים מן המעשרות אף אילו חייבין בחלה ופטורין מן המעשרות. רבי יוחנן בשם רבי ינאי זה אחד משלשה מקריות שהן מחוורין בתורה (דברים טו) ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך. מה שיש לך ואין לו את חייב ליתן לו יצא הבקר שידך וידו שווין בו היא לקט היא שכחה היא פאה היא הבקר: מעשר ראשון שנטלה תרומתו. ומכיון שנטלה תרומתו לאו כחולין הוא. תיפתר שהקדימו בשיבולין דאמר רבי אבהו בשם ר"ש בן לקיש מעשר ראשון שהקדימו בשיבולין פטור

דף ו,א פרק א הלכה ג גמרא מתרומה גדולה א"ר יוסי כתיב (במדבר יח) את כל חלבו את מקדשו ממנו. לא חלבו וחלב חבירו. א"ר יוסי כתיב (שם) והרמותם ממנו את תרומת ה' מעשר מן המעשר ולא תרומה ומעשר מן המעשר. בשמירה ואח"כ הפריש תרומת מעשר שבו. אבל אם הפריש תרומת מעשר ואח"כ מירחו לא בדא. כשהפריש ממנו עליו אבל אם הפריש ממקום אחר עליו לא בדא: מע"ש והקדש שנפדו: רבי זעירא רבי יוסי רבי חא בר עוקבא רבי הלל בן הלויס מטא בה בשם רבי יודה דמן הדא מעשר שני שהקדימו בשבילין פטור מתרומה גדולה. רבי יונה בעי כמ"ד אינו כנכסיו ברם כמ"ד כנכסיו הוא חייב. א"ל אוף אנא סבר כן הוי מע"ש הואיל וכל עמא מודיי שהוא כנכסיו חייב הוי פליגי היא. מ"ד חייב אפילו תרומה שבו חייבת. ומ"ד פטור אפילו חולין שבו פטורין. מאן דאמר חייב עשאו תרומת מעשר על מקום אחר מה את עביד לה בגדיש שנדמע בעיסה שנדמעה. ר' יוחנן אמר אנא בעיתה. ר' יאשיה אמר אנא בעיתה. מה בין גדיש שנדמע לעיסה שנדמעה. גדיש שנדמע את אמר חייב עיסה שנדמעה את אמר פטורה. רבי תנחומא בשם רבי

דף ו,ב פרק א הלכה ג גמרא חונא גדיש שנדמע עד שלא נדמע עבר והפריש ממנו תרומ' אינה תרומה. עיסה

שנדמעה עד שלא נדמעה עבר והפריש ממנה חלה אינה חלה דתנינן תמן המפריש חלה קמח אינה חלה וגזל ביד כהן: ומותר העומר: מתניי דלא כר"ע דר"ע מחייב בחלה ובמעשרות: ותבואה שלא הביאה שלישי: מה טעמא דרבנין נאמר לחם בפסח ונאמר לחם בחלה מה לחם הנאמר בפסח דבר שהוא בא לידי מצה וחמץ אף לחם שנאמר בחלה דבר שהוא בא לידי מצה וחמץ. מ"ט דרבי לעזר (במדבר יח) כתרומת גורן כן תרימו אותה. מה תרומת גורן מפירות שהביאו שלישי אף זו מפירות שהביאו שלישי. ולית ליי לרבי לעזר לחם לחם. אשכח תני בשם רבי לעזר אינה חייבת בחלה ואין אדם יוצא בה י"ח בפסח. מהו שחייביי על לחם שלו משום חדש א"ר יודן כתיב (ויקרא כג) ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו. את שחייביי על קלי שלו משום חדש חייבים על לחם שלו משום חדש את שאין חייבין על קלי שלו משום חדש אין חייבין על לחם שלו משום חדש. א"ר זעירא כתיב (דברים יד) עשר תעשר את כל תבואת זרעך דבר שאינו נזרע ומצמיח יצא פחות משליש שאם נזרע אינו מצמיח. פשיטא על דרבנין בההן פחות משליש שאינו נגרר לעניין המעשרות. רבי חייא בר יוסף שאל על דעתיה דרבי לעזר מהו שיהא נגרר לעניין חלה כעיסת האורז. שמואל בר אבא בעי אי זה חדש וישן שבחלה. שתי שדות אחת הביאה שלישי ואחת פחות משליש לחלה את למעשרות שתיים. אחת

דף ז, א פרק א הלכה ג גמרא פחות משליש ואחת עשבים לחלה שתיים ולמעשרות אחת. אחת הביאה שלישי ואחת עשבים בין לחלה בין למעשרות שתיים. בנתיים מהו רבי יונה בשם ר"ש בן לקיש בנתיים כבראשונה רבי יוסי בשם ר"ש בן לקיש בנתיים כבאחרונה איזו בנתיים העושה עיסה מן הטבל חלה חייבת בתרומה ותרומה חייבת בחלה. מנין שהחלה חייבת בתרומה רבי יצחק בשם רבי שמואל בר מרתא בשם רב (במדבר טו) חלה תרימו תרומה מחלה תרימו

תרומה מניין שהתרומה חייבת בחלה מן קושו פתרון
הדין קרייא מאותה שכתוב בה ראשית תרימו
חלה: הסופגנין טריקט'. הדובשנין מלי
גאלה. והאיסקריטין חליטין דשוק וחלת מסרה
חליטין דמיי. רבי יוחנן אמר טריקטא חייבת בחלה
ואומר עליו המוציא לחם מן הארץ. ואדם יוצא בה ידי
חובתו בפסח. ר"ש בן לקיש אמר טריקטא אינה
חייבת בחלה ואין אומרין עליו המוציא לחם מן הארץ
ואין אדם יוצא בו ידי חובתו בפסח. רבי יוסי אמר
תרתיי ר' יוחנן אמר טריקטא חייבת בחלה ואומר
עליה המוציא לחם מן הארץ ואדם יוצא בה ידי חובתו
בפסח ר"ש בן לקיש אמר טריקטא אינה חייבת בחלה
ואינו אומר עליה המוציא לחם מן הארץ ואין אדם
יוצא בה ידי חובתו בפסח. רבי יוסי אמר חורי >רבי
יוסי אמר < רבי יוחנן [אמר] כל שהאור מהלך תחתיו
חייב בחלה ואומר עליו המוציא לחם מן הארץ ויוצא
בו ידי חובתו בפסח רבי שמעון [בן לקיש] אמר כל
שהאור מהלך תחתיו אינו חייב בחל' ואין אומרין עליו
המוציא לחם מן הארץ ואין אדם יוצא בו י"ח
בפסח. א"ל ר' יוחנן ובלבד ע"י משקה. מתני' פליגי על
ר' יוחנן הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין וחלת

דף ז, ב פרק א הלכה ג גמרא המשרת והמדומע פטורה
מן החלה. פתר לה בסופגנין שנעשו באור. ואין יוצאין
בסופגנין שנעשו בחמה. יוצאין בסופגנין שנעשו
באור. ולית הדא פליגא על ר"ש בן לקיש. פתר לה
כשהיה האור מהלך מן הצד מיליהון דרבנין
פליגיין. כהנא שאל לשמואל לא מסתברא בהון
מדומע. דתנינן הכא שרובה תרומה תרומה. א"ל און
אנא סבר כן. אלא כד תיסוק לארעא דישראל את שאל
לה. כד סלק להכא שמע רבי יסא בשם רבי יוחנן אפילו
סאה אחת שנפלה על תשעים ותשע חולין. א"ר אבהו
כד משיב רבי שמעון בן לקיש לרבי יוחנן הסאה פוטרת
את הכל. אמר ליה וכי עיגול בעיגולין דבר ברי
שהתרומה עולה בידו ואת אמרת דבר קל הוא אף הכא

קל הוא ויתביניה שנייא הא בעיגולין שכבר בטלו. רבי יונה ורבי יוסי תריהון בשם רבי זעירא אפילו חיטין בחיטין טוחן ומתיר: פחות מחמשת רבעים בתבואה. א"ר <אבינא> [אבונא] הדא אמרה כשהיו פחות מחמשת רבעים. אבל אם היו חמשת רבעים מצומצמין לא בדא. ר' יוסי בי ר' בון בשם ר' אבונא לא על הדא אתאמרת. אלא על הדא דאמר ר' יוחנן מדומע פטור מן החלה. ספק מדומע והנאכל משום דימוע חייב בחלה עליה. ר' יוסי בי רבי בון בשם רבי אבונא הדא דאיתמר כשהיו יותר מחמשת רבעים אבל אם היו חמשת רבעים מצומצמין פטורה מן החלה:

דף ז, ב פרק א הלכה ד משנה עיסה שתחילתה סופגנים וסופה סופגנים פטורה מן החלה. תחילתה עיסה וסופה סופגנין תחילת' סופגנין וסופה עיסה חייבת בחלה. וכן הקנובקאות חייבות המעיסה ב"ש פוטרין וב"ה מחייבין. החליטה ב"ש מחייבין וב"ה פוטרין חלות תודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו פטור למכור בשוק חייב:

דף ח, א פרק א הלכה ד גמרא <הדא> [חדא] איתא שאלת לרבי מנא בגין דאנא בעיית למיעבד אצוותי אטרי מהו דינסבנה ותהא פטורה מן החלה. אמר לה למה לא. אתא שאיל לאבוי. אמר ליה אסור שמא תימלך לעשותה עיסה: וכן <הקנוקעות> [הקנובקאות] חייבות. ריב"ל [אמר שלא] תאמר הואיל והוא עתיד להחזירה לסולתה תהא פטורה מן החלה. אמר ר' בא בר זבדא עיסה <מברין> [מכרין] חייבת בחלה. שלא תאמר הואיל והוא עתיד להחזירה לסולתה תהא פטורה מן החלה. רב אמר עיסת כותח חייבת בחלה. אמר ר' בון שמא תימלך לעשותה חררה לבנה. אמר ר' מנא צריכין אנו מכרזין באילין דעבדין עביצין דייאון עבדון לון פחות מכשיעור דאינון סברן שהיא פטורה והיא חייבת: תני רבי ישמעאל בי ר' יוסי אמר משום אביו אי זו היא המעיסה הנותן חמין לתוך קמח. חליטה קמח לתוך

חמין. איתה חמי נחלטה כל צורכה ב"ש מחייבין. לא נחלטה כל צורכה ב"ש פוטריין. ר' יוסי ר' יסא בשם חזקיה בשם רבי חייה בשם רבי הושעיא שני תלמידים שנו אותה. רבי אימי בשם רבי יוחנן על הדבר הזה הלכתי אצל ר' הושעיא רובא לקיסרין ואמר לי שני תלמידים שנו אותה. וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא הנאפה בתנור חייב. באילפס ובקדירה פטור. אי זהו חלוט ברור. א"ר זעירא כל שהאור מהלך תחתיו. אמר רבי יוסי אפי"ה האור מהלך תחתיו מכיון שהוא עתיד לעשותו בצק חייב בחלה. קמח קלי שעשאו בצק חייב בחלה. רבי יוסי בשם רבי יוחנן והוא שאפיין. חלות תודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו פטור דכתיב ראשית עריסותיכם ולא של הקדש. למכור בשוק חייב. לא בדעתו הדבר תלוי. בדעת הלקוחות הדבר תלוי שמא ימצא הלקוחות ונטבלו מיד:

דף ח,ב פרק א הלכה ה משנה נחתום שעשה שאור לחלק חייב בחלה ונשים שנתנו לנחתום לעשות להם שאור אם אין בשל אחת מהן כשיעור פטורה מן החלה: עיסת הכלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה חייבת בחלה ומערבין בה ומשתתפין בה ומברכין עליה ומזמנין עליה ונעשית ב"יט ויוצא בה אדם י"ח בפסח. ואם אין הרועים אוכלין ממנה אינה חייבת בחלה ואין מערבין בה ואין משתתפין בה ואין מברכין עליה ואין מזמנין עליה ואינה נעשית ב"יט ואין אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח. בין כך ובין כך מטמא טומאת אוכלין:

דף ח,ב פרק א הלכה ה גמרא הממריח כריו של חברו שלא מדעתו רבי יוחנן ור' שמעון בן לקיש. ר' יוחנן אמר נטבל ר"ש בן לקיש אמר לא נטבל. מתיב ר' יוחנן לר"ש בן לקיש. והתנינן וכן נשים שנתנו לנחתום לעשות להן שאור אם אין בשל אחת מהן כשיעור פטורה מן החלה. ואין בשל כולהן כשיעור. א"ל שנייא היא שכן העושה עיסה על מנת לחלקה בצק פטורה מן החלה. א"ל והתנינן נחתום שעשה שאור לחלק חייב

בחלה. א"ל לא תתיביני נחתום. נחתום לא בדעתו הדבר תלוי. בדעת הלקוחות הדבר תלוי שמא ימצא לקוחות והוא חוזר ועושה אותה עיסה. א"ל והתנינן חורי הנמלים שלנו בצד הערימה חייבת הרי אילו חייבין. הא בצד ערימה פטורה פטורין. א"ר יונה אמר לו ר' יוסי ר' אבהו בשם רבי יוחנן משום יאוש שמואל בר אבא אמר והן שגדלו שבלים. מתיב ר"ש בן לקיש לרבי יוחנן והתנינן הקדישן עד שלא נגמר וגמרון הגיזבר ואחר כך פדיין פטורין. הרי גזבר כאחד הוא ואת אמרת מה שעשה עשוי. א"ל תיפתר כמאן דאמר גיזבר כבעלים. ודלא כרבי יוסי דרבי יוסי אמר הוא גיזבר הוא אחר. ר' חנניה חברון דרבנין בעי ואפילו יש בשל אחת מהן כשיעור יעשה כדבר שלא נגמרה מלאכתן ויהא פטור מן החלה. דא"ר יוסי בשם רבי זעירא רבי יונה רבי זעירא בשם רבי לעזר אף במה שבלגין לא נטבל. מפני שהוא עתיד להחזיר לדבר שלא נגמרה מלאכתו: איזהו עיסת כלבים. ר' שמעון בן לקיש אמר כל שעירב בה מורסן. מתניתא אמר בזמן שהרועין אוכלין ממנה. פעמים שאין הרועים אוכלים ממנה. רבי יוחנן אמר כל שעשה כעבין ותני כן עשאן כעבין חייבת עשאה לימודין פטורה. רבי בא בשם שמואל רבי אמי בשם רבי חייה

דף ט,א פרק א הלכה ה גמרא רובא אפילו עשה קלוסקין והא תנינן אם אין הרועין אוכלין ממנה. תיפתר שעשאה משעה ראשונה שלא יאכלו הרועים ממנה: ונעשית ביו"ט. מתניי דר' שמעון בן אלעזר דתני אין עושין מי"ט למוצאי י"ט. והתני ממלאה עשה קדירה בשר אע"פ שאינו אוכל ממנה אלא חתיכה אחת. קומקום חמין אע"פ שאינו שותה ממנו אלא כוס אחד. אבל לאופות אותה אינה אופה אלא צורכה. דתני ר' שמעון בן אלעזר אומר ממלאכה היא אשה את התנור פת מפני שהפת יפה בשעה שהתנור מלא: תני מצה גזולה אסור לברך עליה. א"ר הושעיא על שם (תהילים י) ובוצע ברך ניאץ ה'. א"ר

יונה הדא דתימא בתחילה אבל בסוף לא דמים הוא חייב לו. רבי יונה אמר אין עבירה מצוה. רבי יוסי אמר אין מצוה עבירה. א"ר הילא אלה המצות אם עשיתן כמצותן הן מצות ואם לאו אינן מצות:

דף ט, א פרק א הלכה ו משנה החלה והתרומה חייבין עליה מיתה וחומש ואסורה לזרים והן ניכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין רחיצת ידים <ורגלים> והערב שמש ואינן ניטלין מן הטהור על הטמא אלא מן המוקף ומן הדבר הגמור. האומר כל גורני

דף ט, ב פרק א הלכה ו משנה תרומה וכל עיסתי חלה לא אמר כלום עד שישיר מקצת:

דף ט, ב פרק א הלכה ו גמרא רבי יודה בר פזי רבי חנין בשם רבי שמואל בר רב יצחק חלה חולין הוא הייתי אומר מותר לגלגל בהן. לפום כן צריך מימר החלה והתרומה חייבים עליהן מיתה וחומש. עשר מצות אדם עושה עד שלא יאכל פרוסה. משום לא תחרוש. בל תזרע. בל תחסום. לקט. שכחה. ופיאה. תרומה. ומע"ר. ומע"ש. וחלה. רבי יצחק בידו אתי מיסב לידוי הוא פשט עשרתי אצבעתיה ואמר הרי קיימתי עשר מצות: חלה על הכל. תרומה על הכל. תרומה להי זה שם המיוחד. מניין שלא עשה כלום עד שישיר מקצת ת"ל מראשית ולא כל ראשית:

מסכת חלה פרק ב

דף י, א פרק ב הלכה א משנה פירות חוצה לארץ שנכנסו לארץ חייבין בחלה. יצאו מיכן לשם רבי ליעזר מחייב ור"ע פוטר. עפר ח"ל שבא בספינה לארץ חייב במעשרות ובשביעית. אמר רבי יהודי אימתי בזמן שהספינה גוששת. עיסה שנילושה במי פירות חייבת בחלה ונאכלת בידיים מסואבות. האשה יושבת וקוצה

חלתה ערומה מפני שהיא יכולה לכסות את עצמה אבל
לא <את> האיש :

דף י, א פרק ב הלכה א גמרא פירות חוצה לארץ
כו'. כתיב (במדבר טו) אל הארץ אשר אני מביא אתכם
שמה. שמה אתם חייבין. אין אתם חייבין חוץ
לארץ. תני זו דברי רבי מאיר. אבל דברי רבי יהודה
פירות ח"ל שנכנסו לארץ ר"א פוטר ור"ע מחייב. מה
טעמו דר"א לחם הארץ. לא לחם ח"ל. מ"ט דר"ע אל
הארץ אשר אני מביא אתכם שמה. שמה אתם חייבין
בין בפירות הארץ בין בפירות חוץ לארץ. מה מקיים
ר"א טעמא דר"ע אל הארץ אשר אני מביא אתכם
שמה. חברייא בשם ר' לעזר ר' בא בשם ר' לעזר. ר'
הילא בשם ר' שמעון בן לקיש כך משיב ר"ע את ר'
ליעזר אין את מודי לי בשעה שנכנסו ישראל לארץ
ומצאו קמחין וסלתות שהן חייבין בחלה. ולא גידולי
פטור הן והוא מקבל מיניה. א"ר יוסי תמיהני איך ר"ע
מותיב את ר' ליעזר והוא מקבל מיניה. תמן עד שלא
נכנסו לה למפריעה ירשו דא"ר הונא בשם

דף י, ב פרק ב הלכה א גמרא רבי שמואל בר נחמן
לזרעך אתן אין כתיב כאן אלא לזרעך נתתי כבר
נתתי. מה מקיים ר"ע טעמא דר' ליעזר להט הארץ
בספינה שנכנסה לארץ. אם קירמו פניה מן החוט
ולפנים חייבת. מן החוט ולחוץ פטורה. על דעתיה
דר"ע היא ספינתה היא עיסת הגוי היא הכנסתן שהכל
הולך אחר קרימה בתנור. מודין חכמים לר"ע
בהכנסתן לארץ שהכל הולך אחר קרימה בתנור. מן
מה דר"ע מתיב לר' ליעזר והוא מקבל מינה: ר' יונה
בעא קומי ר' ירמיה בשעה שנכנסו ישראל לארץ ומצא
קמה לחה מהו שתהא אסורה משום חדש. א"ל למה
לא. עד כדון לחה אפילו יבישה. א"ל אפילו יבישה
אפ"י קצורה. מעתה אפילו חיטין בעלייה. כך אני
אומר לא יאכלו ישראל מצה בלילי הפסח. א"ר יונה
מן דנפקות תהית דלא אמרת ליה. שנייא היא שמצות
עשה דוחה למצות לא תעשה. על דעתי דרבי יונה דו

אמר מצות עשה דוחה בלא תעשה אע"פ שאינה כתובה בצידה ניחא. על דעתיה דרבי יוסי דו אמר אין מצות עשה דוחה למצות בלא תעשה אלא אם כן היתה כתובה בצידה. מה שיהיו תגרי גוים מוכרין להם וקרבי ישמעאל. דרבי ישמעאל אמר כל ביאות שנאמרו בתורה לאחר ארבע עשרה שנה נאמרו שבע שכיבשו ושבע

דף יא, א פרק ב הלכה א גמרא שחילקו. התיב רבי בון בר כהנא והכתיב (יהושוע ב) ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח. לא בששה עשר. התיב ר' לעזר בי רבי יוסי קומי ר' יוסי והכתיב (במדבר לג) ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל מצרים. לא בחמשה עשר יצאו מיכן. ושם ר' אליעזר מחייב ור' עקיבה פוטר א"ר ליעזר מן אתריה ורבי עקיבה מן אתריה. ר' ליעזר מן אתריה מ"ט דר' ליעזר לחם הארץ בכל מקום שהוא. ר' עקיבה מן אתריה מ"ט דר' עקיבה אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה. שמה אתם חייבין ואין אתם חייבין חוץ לארץ. רבנין דקיסרין בשם רבי חנינה

דף יא, ב פרק ב הלכה א גמרא במחלוקת כל מקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה. אין בכלל אלא מה שבפרט וקרבי יודה. מתיבין לרבי יודה אם בספרי ארץ ישראל והכתיב מהמדבר והלבנון הזה ועד הנהר הגדול נהר פרת כל ארץ החתים ועד הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם. אלא אם אינו ענין לספרי ארץ ישראל תניהו ענין לספרי ח"ל. מעתה מה שהיה דוד הולך ומכבש בארם נהרים ובארם צובה יהו חייבין בחלה. שנייא היא שהיה דוד מניח ספרי ארץ ישראל ומכבש ספרי ח"ל. הוי בעיי מימר מה דאמר תמן חייב אוף הכא חייב. מה דאמר תמן פטור אוף הכא פטור. אפילו כמאן דאמר תמן פטור הכא חייב. כיון שנכנסו ישראל נתחייבו. כתיב (מלכים ב יד) הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערבה כדבר ה' אלהי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמתי הנביא אשר מגת החפר. רבי חנניה ורבי מנא חד אמר

כל מה שכיבש יהושע כיבש זה. וחרנה אמר יותר ממה שכיבש יהושע כיבש זה.

דף יב, א פרק ב הלכה א גמרא תנא רבי סידור מסייע לרבי מנא ימים קלים עשו ישראל באותה הארץ. עפר חוץ לארץ שבא לסוריא נעשה כסוריא. יצא משם לכאן נתחייב. אמר רבי יודה אימתי בזמן שהספינה גוששת. א"ר חגיי רבי יודה כדעתיה דרבי יודה פוטר במים לפי שאין בהן ממש. א"ר אבין לא מסתברא דלא מחלפא שיטתיה לא הית' <את> הספינה גוששת כמו שהספיני גוששת לא היתה ספינה גוששת מעשרותיה מהלכת תורמין ממנה על עציץ שאין נקוב ומעציץ שאין נקוב עליה כהדא דתני עציץ שאינו נקוב מעשרותיו מהלכה ותרומתו אינה מדמעת ואין חייבין עליו חומש. רבי הילא בשם ר' לעזר הקונה עציץ נקוב בסוריא אף על פי שלא קנה עפר שתחתיו וקרקע שעל גביו קנה לחייבו למעשרות ולשביעית אפילו נתון על גבי שתי יתידות אף רבי יודה מודי בה. מה בינו לבין הספינה. ספינה עולה ויורדת וזה במקומו הוא: רבי יוסי בי רבי חנינה אמר דרבי אלעזר בן יהודה איש בירתותא היא דתנינן תמן רבי לעזר בן יהודה איש בירתותא אומר משם רבי יהושע פסל את כולה. ורבי עקיבה אומר משמו לא פסל אלא מקום מגעו. רבי שמעון בן לקיש אמר מה פליגין כשהוכשרה ואחר כך נילושה שמי פירות מחוורין להכשיר. אבל אם נילושה ואח"כ הוכשרה אין מי פירות מחוורין להכשיר. רבי חייה בשם רבי יוחנן דברי הכל היא. אף על גב דרבי עקיבה אמר תמן אין מי פירות מחוורין לטומאה מודי הוא הכא שמי פירות מחוורין לחלה. רבי בא

דף יב, ב פרק ב הלכה א גמרא רבי חייה בשם רבי יהושע בן לוי אין לך מחוור אלא שבעת המשקין בלבד. רבי יוסי בעי מה איתאמרת לחלה לטומאה. אין תימר לחלה כ"ש לטומאה. אין תימי לטומאה הא לחלה לא. רבי יונה כדעתיה דרבי יונה תני דרבי שמעון בן יוחי רבי יהושע בן לוי תני דרבי

שמעון בן יוחי דתני רבי שמעון בן יוחי רבי טרפון אומר נאמר כאן חלה. ונאמר להלן (ויקרא ח) חלת לחם שמן. מה חלה שנאמר להלן עשויה בשמן. אף חלה שנאמר כאן עשויה בשמן. ושמן אחד משבעת המשקין הוא. רבי יוסי בשם רבי שבת רבי חייא בשם רבי שמעון בן לקיש לחלה ולנטילת ידים אדם מהלך ארבעת מילין. ר' אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה הדא דתימר לפניו אבל לאחריו אין מטריחין עליו. שומרי גנות ופרדיסין מה את עבד לון כלפניהן כלאחריהן. נישמענה מן הדא האשה יושבת וקוצה חלתה ערומה. והדא אשה לא בתוך ביתה יושבת ותימר אין מטריחין עליה. והכא אין מטריחין עליו. תני המים שלפני המזון רשות ושל אחר המזון חובה. אלא שבראשונים נוטל ומפסיק ובשניים נוטל ואינו מפסיק. מהו מפסיק. ר' יעקב בר אחא אמר נוטל ושונה. ר' יעקב בר רב יצחק בעי נוטל ושונה ואת אמרת רשות אין דבעי מימר ארבעת מילין ואת אמרת רשות. אמר רבי יעקב בר אידי על הראשונים נאכל בשר חזיר. ועלה שניים יצאת אשה מביתה. ויש אומרים שנהרגו עליה שלש נפשות. הדא אמרה עגבות אין בהן משום ערוה. הדא דאת אמר לברכה. אבל להביט אפילו כל שהוא אסור. כהדא דתני המסתכל בעקיבה של אשה כמסתכל בבית הרחם. והמסתכל בבית הרחם כילו בא עליה. שמואל אמר קול באשה ערוה מה טעם (ירמיהו ג) והיה מקול זנותה ותחנף הארץ וגומר. רב הונא אמר עומד הוא אדם על הצואה ומתפלל ובלבד שלא יהא בשרו נוגע בצואה. ישב ולא קינח אסור. א"ר מנא אף על גב דלא אמר ר' יוסי הדא מילתא אמר דכוותה דרב הונא אמר עומד הוא אדם על גבי צואה ומתפלל ובלבד שלא יהא בשרו נוגע בצואה. ישב ולא קינח הרי בשרו נוגע בצואה:

דף יג, א פרק ב הלכה ב משנה מי שאינו יכול לעשות עיסתו בטהרה יעשנה קבין ואל יעשנה בטומאה. ורבי עקיבה אומר יעשנה בטומאה ואל יעשנה קבין שכשם

שהוא קורא לטהורה כך הוא קורא לטמאה. לזו קורא חלה בשם ולזו קורא חלה בשם. אבל קביין אין להן חלה בשם. העושה עיסתו קבין ונגעו זה בזה פטורין מן החלה עד שישוכו. רבי אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה:

דף יג, א פרק ב הלכה ב גמרא מה פחות מארבעת מיל יעשנה בטהרה. ארבעת מיל יעשנה קבין. אי ארבעת מיל יעשנה בטהרה יותר מארבעת מיל יעשנה קבין. נשמעינ' מן הדא דא"ר חייא בר ווא כגון קיסרין. וקסרין לאו ארבעת מילין היא. הדא אמרה ארבעת מיל יעשנה בטהרה יותר מארבעת מיל יעשנה קבין. ר' אמי הורי בכפר שמי לעשות עיסה גדולה בטומאה. והלא אין שם ארבעת מילין. מכיון דנהרא מפסיק כמי שיש שם ארבעת מיל. מתנית' דר"ע דר"ע אמר יעשנה בטומאה ואל יעשנה קבין. עיסה גדולה היתה נוח היה לו להלך כמה ולא לעשותה קבין. מחלפה שיטתיה דר"ע תמן הוא אמר נוטל מקב חלה וכא הוא אמר הכין. תמן לשעבר ברם הכא לכתחילה: רבי יונה רבי חייא בשם רבי יוחנן רבי יוסי רבי אימי בשם רבי יוחנן והן שנשכו. אית תניי תני הסל מצטרף ואין התנור מצרף. ואית תניי תני התנור מצרף ואין הסל מצרף. אמר רבי יוחנן איתיתיה מדחילפיי נשכו כאן וכאן מצרף. לא נשכו כאן וכאן אינו מצרף. מתניתא כגון אילין ריפת' דבבל:

דף יג, א פרק ב הלכה ג משנה המפריש חלתו קמח אינה חלה וגזל ביד כהן. העיסה עצמה חייבת בחלה. והקמח אם יש בו כשיעור חייבת בחלה ואסורה לזרים דברי רבי יהושע. אמרו לו מעשה וקפשה זקן זר אמר להן אף הוא קילקל לעצמו ותיקן לאחר. חמשת רבעים קמח חייבין בחלה הן [ושאורן] וסובן ומורסנן חמשת רבעים חייבין. ניטל מורסנן מתוכן וחזר לתוכן הרי אילו פטורין. שיער החלה אחד מעשרים וארבעה. העושה עיסה לעצמו והעושה למשתה בנו אחד מעשרים וארבעה. נחתום שהוא עושה למכור

לשוק וכן האשה שהיא עושה למכור בשוק אחד מארבעי ושמונה. ניטמאת עיסתה שוגגת או אנוסה אחד מארבעים ושמונה. ניטמאת מזידה אחד מעשרים וארבעה כדי שלא יהא חוטא נשכר. רבי ליעזר אומר <מטלית> [ניטלית] מן הטהור על הטמא כיצד עיסה טהורה ועיסה טמאה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה ונותן פחות מכביצה באמצע כדי שיטול מן המוקף. וחכמים אוסרין:

דף יג, ב פרק ב הלכה ג גמרא אמר להן אף הוא קילקל לעצמו ותיקן לאחרים. קילקל לעצמו <ואכלה> [דאכלה] ואיתענש. ותיקן לאחרים דאינון אכלין ותליי ביה. אית תניי תני תיקן לעצמו וקילקל לאחרים. תיקן לעצמו מ"מ אכלה. וקילקל לאחרים דאינון סברין מימר הוא פטור והיא חייבת. רבי אימי בשם רבי ינאי קב טיברני חייב בחלה. חד חליטר שאל לרבי יוחנן אמר איזיל עביד ארבע ופליג. ויאמר ליה תלתא ופליג. א"ר זעירא קבייא באתריהון רובעיא אזדרעון ויאמר ליה חמשה פרא ציבחר. שלא יבוא לידי ספק חיוב חלה. א"ר יוחנן דרך עיסה שנו. אמר ר"ש בן לקיש דרבן שמעון בן גמליאל היא דרשב"ג אומר לעולם אינה חייבת בחלה עד שיהא בה דגן כשיעור. תלמידוי דר' חייה רובא בר לוליתא בשם ר' יהושע בן לוי דברי הכל היא. א"ר מנא אע"ג דלא

דף יד, א פרק ב הלכה ג גמרא אמר רבי יוסי רבי הדא מילתא אמר דכוותה דאמר רבי יוחנן דרך עיסה שנו. וכאן מכיון שניטל מורסנן וחזר לתוכן אין זה דרך עיסה: תני א"ר יודה מפני מה אמרו בעל הבית אחד מעשרים וארבעה. ונחתום אחד מארבעים ושמונה. אלא שהנחתום עינו יפה בעיסתו ובעל הבית רעה בעיסתו. וחכמים אומרים לא משם הוא זה ולא מטעם זה. אלא (במדבר יח) ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן עשה שיתנו לכהן בכהונתו. אלא שהנחתום עיסתו מרובה ויש בה כדי מתנה לכהן ובעל הבית עיסתו מעוטה ואין בה כדי מתנה לכהן. והתנינן

העושה עיסה לעצמו והעושה למשתה בנו אחד מעשרים וארבעה שלא תחלוק לעיסת בעל הבית. והתנין וכן האשה שהיא עושה למכור בשוק אחד מארבעי ושמונה בשעה שהיא עושה לביתה עינה רעה בעיסתה. בשעה שהיא עושה למכור בשוק עינה יפה בעיסתה. אמר רבי מתניתא בלימודת להיות מפרשת אחד מארבעים ושמונה. אבל בלימודת להיות מפרשת אחד מעשרים וארבעה ניתני כדיש לא יהא החוטא נשכר: ואין הבית מצטרף. דבר שהוא מקפיד על תערובתו אין הבית מצטרף ושאין מקפיד על תערובתו הבית מצטרף.

דף יד, ב פרק ב הלכה ג גמרא עיסה טמאה עיסה טהורה עשו כדבר שהוא מקפיד על תערובתו >ועיסתה חלה< [ועיסה תחלה]. אבל בעיסה שניה אין לשני מגע אצל הטבל. תני רבי לעאיי אמ' משום ר' ליעזר תורמין מן הטהור על הטמא בלח. כיצד כבש זיתין בטומאה והוא מבקש לתורמן בטהרה מביא משפך שאין בפיו כביצה וממלא אותו זתים ונותנו על פי חבית ונמצא תורם מן המוקף. למה לי פחות מכביצה אפילו כביצה. ולא פירורין אינון. שלא לטמאות זיתים הרבה. אמרו לו אין לך קרוי לח אלא יין ושמן בלבד. היך עבידא קורה אחת לשתי בורות. שתי קורות לבור אחד. מכיון שנטמא מקצתו אין כולו טמא. רבי הילא בשם רבי יסא תיפתר שהיה בדעתו לעשותו תפיסה אחת ונמלך ועשאן שתי תפיסות. א"ר יוסי בי ר' בון הדא דתימר כשניטמא <בששילה> [מששילה] ומשקיפה שכבר נראה לתורמן בטהרה. אבל אם ניטמא עד שלא שילה ועד שלא קיפה לא בדא. רבי טבי רבי יאשיה בשם רבי ינאי הלכה כר' <לעזר> [ליעזר]. רבי יצחק בר נחמן בשם רבי הושעיה [הלכה] כר' ליעזר. רבי הונא בשם רבי חנינא אין הלכה כר' ליעזר. רבי יוסי בי ר' בון רב יהודה בשם שמואל אין הלכה כר' ליעזר. אתא עובדא קומיה ולא הורי אמר תרתיי כל קבל תרי אינון. אמר ליה והא רבי

יצחק בר נחמן <מודי> [מורי]. אפילו כן לא הורי:

מסכת חלה פרק ג

דף יד, ב פרק ג הלכה א משנה אוכלין עראי מן העיסה עד שתגלגל בחיטיי ותטמטם בשעוריי. גילגלה בחטים ויטמטמה בשעורין האוכל ממנה חייב מיתה. כיון שהיא נותנת את המים מגבהת חלתה ובלבד שיהא שם חמשת רבעים קמח:

דף יד, ב פרק ג הלכה א גמרא אוכלין עראי מן העיסה כו'. אמר ר' חגי לא שנו אלא עראי אבל קבע

דף טו, א פרק ג הלכה א גמרא אסור. מפני שהוא מערים לפוטרה מן החלה. א"ר יוסי אי מן הדא לית שמע מינה כלום שאפילו שהוא נוטל ממנה שתים שלש מקרצות מכיון שהוא עתיד להחזירו לדבר שלא נגמרה מלאכתו מותר. דא"ר יוסי בשם ר' זעירא בשם רבי ליעזר אף מה שבלגין לא נטבל מפני שהוא עתיד להחזירו לדבר שלא נגמרה מלאכתו. והדא אמרה מי שאינו יכול לעשות עיסתו בטהרה מפני שאינו יכול. הא אם היה יכול לא בדא. הדא אמרה שאסור לאדם לעשות עיסתו קבין. ושאר כל הדברים את מהלך בהן אחר הטימטום. עשה עיסה מן החטים ומן האורז אחר מי את מהלך אחר הגילגול או אחר הטימטום. תני רבי הושעיה חלה כמין גבלול. משתגלגל בחיטים ותטמטם בשעורים. ר' לעזר בשם ר' הושעיה משתעשה גבלולין גבלולין. מה ופליג. כאן להלכה. כאן לדבר תורה. תני רבי יהודה בן בתירה אומר משתעשה מקרצות מקרצות. מה טעמא דרבי יודה בן בתירה (במדבר טו) כתרומת גורן כן תרימו אותה. מה תרומת גורן ניטלת מן הגמור אף זו ניטלת מן הגמור. מעתה לכשתאפה. ר' מתניה לא הוקשה לתרומת הגורן אלא

דף טו,ב פרק ג הלכה א גמרא למלאכת העירוס בלבד: ר' יוסי בשם ר"ש בן לקיש דרבי עקיבה היא. דתנינן תמן הנוטל חלה מן הקב רבי עקיבה אומר חלה וחכמים אומרים אינה חלה. כלום א"ר עקיבה אלא לשעבר שמא בתחילה. והכא בתחילה נן קיימין. ר' יונה ר' חייה בשם ר"ש בן לקיש ירדו לה בשיטת ר"ע. א"ר יוחנן דברי הכל היא. כיון שהיא נותנת את המים זו היא ראשית עריסותיכם. דתני מעשר טבל שנתערב בחולין אוסר כל שהוא. אם יש לו פרנסה ממקום אחר מוציא לפי חשבון. ואם לאו רבי לעזר בן ערך אומר יקרא שם לתרומת מעשר שבו ויעלה באחת ומאה. רבי יעקב גבולייא בשם ר' חנינה הלכה כר"א בן ערך. א"ר יוחנן ממה שלימדו את הכהנות הדא אמרה אין הלכה כר' לעזר בן ערך. מה למדו את הכהונות הרי זה חלה על העיסה הזאת ועל שאור המתערב בה ועלה קמח שנשתייר בה ועל הקרף שניתן תחתיה לכשתעלה כולה גוש אחד הוקדש זה שבידי לשם חלה חוץ מן הטמא שבה. ואמר הוא והטמא שבה. ויעלה באחד ומאה. רבי יונה אמר רבי שמואל קפודקיא וחד מן רבנין חד אמר כאן בשיש בו כדי להעלות. וכאן בשאין בה כדי להעלות [וחרנא אמר] מכיון שהוא זקוק להעלות כמי שיש לו פרנסה ממקום אחר. א"ר יוסי נראין דברים בערבי

דף טז,א פרק ג הלכה א גמרא שבתות שזה מביאה וזה מביאה כמפריש מחיוב על חיוב. אבל בחול תקנו בחלה שתהא ניטלת מן הטהור על הטמא ושלא מן המוקף שמא מפטור על החיוב. אמר ר' יונה לא מסתברא דלא בחול. אבל בערב שבת צריכה לומר היא והטמא שבה למה עד שלא תעשה גוש אחד היא ניטלת לשום חלה משתעשה גוש אחד היא קדישה לשם חלה. אם אומר את חוץ מן הטמא שבה נמצא טבל טמא מעורב בחלה. מתוך שאת אומר היא והטמא שבה חולין טמאין הן לא מוטב להפריש מפטור על חיוב. ולא יהא

טבל טמא מעורב בחלה. א"ר שמואל בר אבדומא ולא
למפריעו היא קדישה מכיון שהיא קדישה

דף טז, ב פרק ג הלכה א גמרא למפריעה כמפרשי
מחיוב על חיוב למה לי. ובלבד שלא יהא שם חמשת
רבעים קמח. אמר רבי מתניתא קודם עד שלא למדו
את הכהנות:

דף טז, ב פרק ג הלכה ב משנה נדמעה עיסתה עד שלא
גילגילה פטורי שהמדומע פטור ומשגלגלה חייבת. נולד
לה ספק טומאה עד שלא גילגילה תיעשה
בטומאה. ומשגלגלה תיעשה בטהרה:

דף טז, ב פרק ג הלכה ב גמרא א"ר יונה תרתין מילין
תני ר' חייא רובי ואינון פליגין חדא על חדא טבל מנינו
בחולין וכל הספק פוסל את התרומה ופוסל את החולין
מלעשות תרומה. וקשיא אם טבל <ממנו> [מנינו]
בחולין למה לי פוסל את [התרומה ואת] החולין
מלעשותן תרומה והא מנינו <בתרומה> [בחולין]. א"ר
יונה אוף אנן תנינן תרתיהון. טבל מינו בחולין. דתנינן
תמן אוכל מעשר שהוכשר במשקה ונגע בו טבול יום או
ידיים מסואבין מפרישין ממנו תרומת מעשר בטהרה
מפני שהוא שלישי. הדא אמרה שהטבל מנינו
בחולין. וכל הספק פוסל את התרומה ופוסל את
החולין מלעשותן תרומה. דתנינן תמן נולד לה ספק עד
שלא גילגלה תיעשה בטומאה. משגלגלה תיעשה
בטהרה. אמר רב ששת דרבי עקיבה היא דרבי עקיבה
אמר יעשנה בטומאה ולא יעשנה קבין. אמר רבי זעירא
דברי הכל היא יעשנה קבין בספיקן. התיב רבי חייה בי
רבי בון קומי רבי זעירא והתני אף בשאר המינין

דף יז, א פרק ג הלכה ב גמרא כן. אית לך מימר יעשנה
קבין בספיקן. רבי זבידא אמר אנא בעיתה. רבי יוסי
בשם רבי הילא בדין היה שיטמא אדם טבלו דבר תורה
דכתיב (במדבר יח) ואני הנה נתתי לך את משמרת
תרומתי. תרומה צריכה שימור אין הטבל צריכה

שימור. מה אני מקיים (שם) ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן. עשה שינתן לו לאהרן הכהן בכהונתו. וכאן הואיל ואין את יכול ליתנו לכהן בכהונתו רשאי את לטמותו:

דף יז, א פרק ג הלכה ג משנה הקדישה עיסתה עד שלא גילגלה ופדייתה חייבת. הקדישתה עד שלא גילגלה וגילגלה הגיזבר ואח"כ פדייתה פטורה שבשעת חובתה היתה פטורה. כיוצא בו המקדיש פירותיו עד שלא באו לעונת המעשרות ופדיין חייבין ומשבאו לעונת המעשרות ופדאן חייבין. הקדישן עד שלא נגמרו גמרון הגזבר ואח"כ פדיין פטורין שבשעת חובתן היו פטורין:

דף יז, א פרק ג הלכה ג גמרא ולמה תנינתא תרי זימנין. רבי חונא רבי חייא רבי יהושע בן לוי בשם ר' פדיה אחת למירוח ואחת לשליש. רבי יוסי אמר רבי בא וחבריא. חבריא אמרין אחת למירוח ואחת לשליש. רבי בא מפרש לחלה למירוח ופיאה לשליש. ומתניתא דרבי עקיבה היא דרבי עקיבה אמר אחר שליש האחרון את מהלך. דאיתפלגון שדה שהביא שליש לפני גוי ולקחה ישראל רבי עקיבה אומר התוספות פטור וחכמים אומרים התוספות חייוב. מיי כדון. תיפתר או כרבי עקיבה במחלוקת או כדברי הכל בקוצר מיד:

דף יז, א פרק ג הלכה ד משנה נכרי שנתן לישראל עיסה לעשות לו פטורה מן החלה. נתנה לו מתנה עד שלא גילגל חייבת. ומשגילגל פטורה. העושה עיסה עם הנכרי אם אין בשל ישראל כשיעור חלה פטורה מן החלה. גר שנתגייר והיתה לו עיסה אם נעשית עד שלא נתגייר פטור ומשנתגייר חייב ואם ספק חייב. ואין חייבין עליה חומש. רבי עקיבה אומר הכל הולך אחר הקרימה דתנור:

דף יז, א פרק ג הלכה ד גמרא מה בינה לעיסת ארנונא

דף יז, ב פרק ג הלכה ד גמרא שמא אינה חייבת בחלה. תמן ברשות ישראל הוא שמא ימלך הגוי ליטלה. ברם הכא לדעתו היא תלויה. תני ר' יודה מלאי של ישראל ופועלין גוים עושין לתוכו חייב בחלה. מלאי של גוי ופועלי ישראל עושין בתוכו פטור מן החלה. אמר רבי יוסי אוף אנן [נמי] תנינן נכרי שנתן לישראל לעשות לו עיסה פטורה מן החלה. רבי בון בר חייה בעא קומי רבי זעירא ואפילו יש בשל ישראל כשיעור יעשה כקב מכאן וקב מכאן וקב הגוי באמצע אמר ליה רבי זעירא ואינו מעורב על ידי <גוים> [גידין]. תמן תנינן גר שנתגייר והיתה לו פרה נשחטת עד שלא נתגייר פטור משנתגייר חייב. ואם ספק פטור שהמוציא מחבירו עליו הראייה. תמן את אמר ספק פטור והכא את אמר ספק חייב. אמר רבי אחא איתתבת קומי רבי אמי ואמר מי יאמר לי שהוא נוטל דמיו מן השבט. רבי יעקב בר זבדי רבי חייה בשם רבי לעזר נוטל הוא דמיו מן השבט. <ויפר> [ויפריש] תמן ויטול דמיו מן השבט. א"ר יוסי חלה שהיא טבל ובעון מיתה מפריש ולא יטול דמיו מן השבט על שם המוציא מחבירו עליו הראייה. אמר רבי בון בר חייה שני גוים שעשו שני קבין וחלקו והוסיפו זה על שלו וזה על שלו חייבין שלא היתה להן

דף יח, א פרק ג הלכה ד גמרא שעת חובה ונפטרו. שני ישראלים שעשו שני קבין וחלקו והוסיפו זה על שלו וזה על שלו פטורין שכבר <היה> [היתה] להן שעת חובה ונפטרו. ישראל וגוי שעשו שני קבין וחלקו והוסיפו זה על שלו וזה על שלו. ניחא חלקו של ישראל חייב. חלקו של גוי מהו. כלום חלקו של גוי חייב לא מחמת חלקו של ישראל. חלקו של ישראל חייב וחלקו של גוי פטור: רבי עקיבה אומר הכל הולך אחר קרימה בתנור: חברייה בשם רבי לעזר מודה ר' עקיבה לחכמים בעיסת הדיוט שגילגולה טיבולה. רבי הילא בשם רבי

דף יח,ב פרק ג הלכה ד גמרא לעזר מודה רבי עקיבה לחכמים בעיסת הקדש שגילגולה פוטר. כהנא אמר דברי ר"ע אין מירוח פוטר במקום הקדש. אמר ר' יונה הדא דכהנא פליגא על רבי לעזר. מאן דאמר גלגול פוטר המירוח פוטר. ומאן דאמר אין גילגול פוטר אין המירוח פוטר. ברם כרבנין גילגול פוטר ברשות הגוי. [ואין] המירוח פוטר ברשות הגוי. וקשיא על דרבנין גילגול פוטר ברשות הגוי אין המירוח פוטר ברשות הגוי. שנייא היא דכתיב וכל מעשר הארץ מזרע הארץ. והכא לית כתיב מלחם הארץ. מלחם ולא כל לחם: א"ר חנינא בריה דרבי הלל מן הדא דרבנין אנן ילפינן דלית הדא דכהנא פליגא על רבי לעזר כמה <דרבי אמר> [דרבנין אמרי] גילגול פוטר ברשות הגוי אין המירוח פוטר ברשות הגוי. כן רבי עקיבה אומר אין גילגול פוטר ברשות הגוי ואין המירוח פוטר <במקום> [ברשות] הקדש:

דף יח,ב פרק ג הלכה ה משנה העושה עיסה מן החיטים ומן האורז אם יש בה טעם דגן חייבת ויוצא בה אדם ידי חובתו בפסח. ואם אין בה טעם דגן אינה חייבת בחלה ואין אדם יוצא בו ידי חובתו בפסח. הנוטל שאור מעיסה שלא הורמה חלתה ונותן לתוך עיסה שהורמה חלתה אם יש לו פרנסה ממקום אחר מוציא לפי חשבון ואם לאו מוציא חלה אחת על הכל. כיוצא בו זיתי מסיק שנתערבו עם זיתי ניקוף. עינבי בציר עם עינבי עוללות. אם יש לו פרנסה ממקום אחר מוציא לפי חשבון. ואם לאו מוציא תרומה ותרומת מעשר לכל ושאר מעשר ומעשר שני לפי חשבון. הנוטל שאור מעיסת חיטים ונותן <עיסת> [לעיסת] האורז אם יש בה טעם דגן חייבת בחלה ואם לאו פטורה מן החלה. ואם כן למה אמרו הטבל אוסר כל שהוא מין במינו ושלא במינו בנותן טעם:

דף יח,ב פרק ג הלכה ה גמרא מתניתא [דלא] כדרבן שמעון בן גמליאל דרבן שמעון בן גמליאל אומר לעולם אינה חייבת [בחלה] עד שיהא בה דגן כשיעור.

דף יט, א פרק ג הלכה ה גמרא רבי יעקב בר אידי בשם רבי שמעון בן לקיש הלכה כרבן שמעון בן גמליאל א"ר הילא בין כרבנין דהכא בין כרבנין דהתם אמרין עד שיהא רובה דגן וטעמו דגן. רב הונא אמר טעמה דגן אף על פי שאין רובה דגן. מתניתין פליגי על רב הונא עירב בה שאר המינין עד שיהא בה רובה דגן וטעמה דגן. פתר לה במינים אחרים. מתניתא פליגא על רבי הילא הנוטל שאור מעיסת חיטין ונותנה לתוך עיסת האורז אם יש בה טעם דגן חייבת בחלה ואם לאו פטורה. בגין <נתנו> [ניתנין] דבתרה הטבל <אסור> [אוסר] כל שהוא מין במינו ושלא במינו בנותן טעם. רבי יוסי הוה מסמך לרבי זעירא שמע קליה דרבי הילא יתיב מתני רבי יוחנן אמר טעמה דגן אע"פ שאין רובה דגן רבי יוסי בשם רבי יוחנן עד שיהא בה רובה דגן וטעמה דגן. אמר מחלפא היא בידיה

דף יט, ב פרק ג הלכה ה גמרא סימן הוה לן רבי יוסי כרב הונא. רבי בון בר חייא בעא קומי רבי זעירא מנחה שנתערבה בחולין קומץ ומתיר את שירים לאכילה קורא אני עליה (ויקרא ב) והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו. אמר ליה וכי טבל שנתערב בחולין קורא אני עליה (במדבר יח) ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן. אמר ליה וכי אמרית לך שאינו מוציא ממנו עליו ולא ממנו למקום אחר. אין תפשיטא לך שאינו מוציא ממנו על מקום אחר אפילו ממנו

דף כ, א פרק ג הלכה ה גמרא עליו אינו מוציא. מתניין אמרה שהוא מוציא ממנו עליו דתנינן ואם לאו יוציא חלה אחת על הכל. אמרין לית הדא דר' זעירה תתיבה על ר' בון בר חייא. מה בין המוציא ממנו עליו מה בין המוציא ממנו למקום אחר. בשעה שהוא מוציא ממנו עליו הואיל ואין אותו הטבל ראוי להיעשות תרומה כיוצא בו חולין שבו מבטלין אותו. בשעה שהוא מוציא ממנו למקום אחר הואיל ואותו הטבל יכול להעשות חולין כיוצא בו לא

דף כ,ב פרק ג הלכה ה גמרא בטל. אמר רבי יוסי הדא אמרה טבל שנתערב' בתרומה הואיל ואתו הטבל יכול להעשות בתרומה כיוצא בו לא בטל. ולית הדא דרבי בון בר חייה תתיבה על דר' זעירא. מה נפשך אם שלמעלן בטל אף שלמטן בטל אם שלמטן לא בטל אף שלמעלן לא בטל שכבר קידשתנו. ואם לאו מביא ד' רובעין ומשיך. רבי יונה בשם ר' זעירא זאת אומרת רובע שאור שנטבל במקומו טבול ד' רובעים במקום אחר.

דף כא,א פרק ג הלכה ה גמרא הדא אמרה שהנשוד תורה. א"ר אימי איתפלגון רבי יוחנן ורשב"ל. רבי יוחנן אמר הנשוד תורה. רשב"ל אמר אין הנשוד תורה. רבי חייה בר בא מחליף שמועתא. בעון קומי רבי יוסי את מה שמעת מן ר' יוחנן אמר לון אנא לא שמעית כלום אלא נפרש מליהון דרבנין מן מליהון דתמן תנינן המכניס חלות ע"מ להפריש ונשכו ב"ש אומרים חיבור בטבול יום וב"ה אומרים אינו חיבור ארשב"ל ממה דתנינן אינו חיבור הדא אמרה שאין חייבים עליו משום טמא אוכל טהור. א"ל ר' יוחנן שנייא היא בטבול יום דכתיב ביה טהור וטמא טהור לחולין מבעוד יום ולתרומה משתחשך. הוי רבי יוחנן דו אמר דבר שאינו חיבור בטבול יום תורה הוא. דו אמר שהנשוד תורה. ור"ש בן לקיש דו אמר אינו תורה דהוא אמר אין הנשוד תורה. והתנינן ואם לאו מביא ארבעת רובעין ומשיך. אמר רב הושעיה תפתר שבא מעיסת הנשוד.

דף כא,ב פרק ג הלכה ה גמרא רבי זעירה בעי או מה פליגין רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש בנשוד מאיליו אבל אם השיכו בידו כל עמא מודיי שהנשוד תורה. אפילו תימר השיכו בידו היא המחלוקת נאמר רבי שמעון בן לקיש כדעתיה דאמר רבי שמעון בן לקיש בשם חזקיה טבל בטל ברוב. ר' יוסי בי רבי נהוראי אמר טבל בטל ברוב. אמר רבי יוחנן אין הטבל בטל ברוב. רבי בא בר ממל ורבי הילא אעלון עובדא קומי

רבי יסא סברין מימר שנים רבין על אחד ולא שמיעין דאמי רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי אין הטבל בטל ברוב. והתנינן ואם לאו מוציא מאחד על הכל. אמר רבי יוסי כל עמא מודיי שהוא מפריש מה פליגין לחוש להפרשה שנייה. מאן דאמר טבל בטל ברוב ארימה ונפלה לאתר חורן אינו חושש להפרשה שנייה. מ"ד אין הטבל בטל ברוב ארימה ונפלה לאתר חורן חושש להפרשה שנייה: א"ר בא <מפליגין> [מה פליגין] ר' יוחנן ור"ש בן לקיש בטבל שנטבל דבר תורה. אבל בטבל שנטבל מדבריהן כל עמא מודיי שהטבל בטל ברוב. התיב ר' בא בר כהנא קומי ר' יוסי והתנינן כיוצא בו זיתי מסיק שנתערבו עם זיתי ניקוף עינבי בציר שנתערבו עם עינבי עוללות. ולא טבל שנטבל מדבריהן הוא. א"ר מנא קיימתיה בשמן של זיתי מסיק שנתערב בשמן של זיתי ניקוף. מתיב ר' יוחנן לר"ש בן לקיש והתנינן נוטל אדם <כדו> [כדי] חלה מעיסה

דף כב,א פרק ג הלכה ה גמרא שלא הורמה חלתה לעשותה בטהרה להיות מפריש עליה והולך מכיון שקדש רובה לשם חלה. תבטלי ברוב. אמר ברושם תדע לך שהוא כן דתנינן תמן הרוצה להפריש תרומה ותרומת מעשר כאחת לאיזה דבר הוא מסיים לא כדי שיבטל ברוב. א"ר יצחק בר לעזר שלא יהא או' תרומת הכרי הזה וזה בזה. חזר ר' יצחק בר לעזר ואמר לא אמרנא כלום. ולא ר' יוחנן כי אמר תרומת כרי זה וזה בזה. ר' יוחנן אמר מקום שנתרמה תרומתו של ראשון נסתיימה תרומתו של שני. לקט דלעת להיות מפריש עליה והולך הרי זה לוקט ובא ורושם עד כאן תרומה ועד כאן תרומה דברי רבי רשב"ג אומר לוקט ומחשב כמות שהוא למוד. הוון בעיי מימר מ"ד עד כאן תרומה ועד כאן תרומה טבל בטל ברוב. מאן דאמר לוקט ומחשב כמות שהוא למוד אין הטבל בטל ברוב. א"ר בא כדי שהיא זקוק ליתן לשבט ביניהן היה צריך לתרום ארבע חמש חביות מן הבור מעלה את הראשונה

על פי הבור ואומר הרי זו תרומה וכן השנייה וכן השלישי דברי רשב"ג. רבי אומר מעלה כולן על פי הבור ואומר הרי אלו תרומה. הוון בעיי מימר מאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור הטבל בטל ברוב ומאן דאמר מעלה כולן

דף כב,ב פרק ג הלכה ה גמרא על פי הבור אין הטבל בטל ברוב. רבי אבהו בשם רבי יוחנן הקיף ביניהון. מאן דאמר מעלה כולן על פי הבור תורם מן המוקף ומאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור אין תורם מן המוקף. רבי שמואל רבי אבהו בשם רבי יוחנן מחליף מאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור תורם מן המוקף. ומאן דאמר מעלה כולן על פי הבור אין תורם מן המוקף. אמר ליה ר' זעירה ואינו מעורב עיי גידין:

מסכת חלה פרק ד

דף כב,ב פרק ד הלכה א משנה שתי נשים שעשו שני קבין ונגעו זה בזה אפילו הן ממין אחד פטורין ובזמן שהן של אשה אחת מין במינו חייב ושלא במינו פטור. אי זהו מין במינו החיטים אינן מצטרפים עם הכל אלא עם הכוסמין. השעורין מצטרפין עם הכל חוץ מן החיטים. רבי יוחנן בן נורי אומר ושאר המינין מצטרפין זה עם זה:

דף כב,ב פרק ד הלכה א גמרא שתי נשים שעשו שני כו': א"ר יוחנן סתם אשה אחת אינה מקפדת שתיים מקפידות הן. אשה אחת שהיא מקפדת עשו אותה כשתי נשים. שתי נשים שאינן מקפידות עשו אותם כאשה אחת. אם אינה מקפדת למה היא עושה אותה בשני מקומות. אמר ר' יונה בשאין לה מקום ללוש. מילתי דרבי יונה אמר היה לה מקום היכן ללוש והיא עושה אותן בשני מקומות מפקדת היא. נקי וקיבר מקפדת היא. אמר רבי לעזר שתי דיעות עשו

אותן כשתי נשים. שמואל בר אבא בעי אפילו רוצות. יש דברים שהן חיבור בחלה ואינן חיבור בטבול יום. חיבור בטבול יום ואינן חיבור בחלה. חיבור בחלה דתנינן ובזמן שהן של אשה אחת מין במינו חייב ושלא במינו פטור. ואין <חייבין> [חיבור] בטבול יום דתנינן תמן המכניס חלות על מנת להפריש ונשכו בית שמאי אומרים חיבור בטבול יום. ובית הלל אומרים אינן חיבור בטבול יום. דתנינן תמן בשר הקודש שקרם עליו הקופה. הא שאר כלה קופה חיבור ואין סופו לחתכו ואינן חייבים בחלה דא"ר יוחנן העושה עיסה על מנת לחלקה בצק פטורה מן החלה: מהו שיירתה רב הונא אמר אם אומר את השיפון מין כוסמין מצטרף עם החיטים. שיבולת שועל מין שעורין אינו מצטרף עם החיטים. שיבולת שועל מין שעורין אינו מצטרף עם החיטים. רבי יוחנן בן נורי אומר שאר המינין מצטרפין זה עם זה.

דף כג, א פרק ד הלכה א גמרא אית תניי תני כל המינין מצטרפין זה עם זה. על דעתיה דהך תנייא בריא מה בין נשוד מה בין בלול. אמר רבי יודן אבוה דרבי מתניה כשחלקן והוסיף עליהן נשוכין חייבין בלולין פטורין:

דף כג, א פרק ד הלכה ב משנה שני קבין וקב אורז וקב תרומה באמצע אינן מצטרפין. דבר שניטלה חלתו באמצע מצטרפין שכבר נתחייב בחלה. קב חדש וקב ישן שנשכו זה בזה רבי ישמעאל אומר יטול מן האמצע וחכמים אוסרין. הנוטל חלה מן הקב ר"ע אומר חלה וחכמים אומרים אינה חלה. שני קבין שניטלה חלתן של זה בפני עצמו ושל זה בפני עצמו וחזר ועשאן עיסה אחת ר"ע פוטר וחכמים מחייבין נמצא אומר חומרן <קלו> [קולו]:

דף כג, א פרק ד הלכה ב גמרא ניתני אורז ולא ניתני תרומה. אילו תנינן אורז ולא תנינן תרומה הוינן אמרין אורז על ידי שאינו ממינו אינו מצטרף. תרומה

על ידי שהיא ממינה מצטרף הוי צורכה מיתני תרומה. או אילו תנינן תרומה ולא תנינן אורז הוינן אמרין. תרומה על ידי שהיא אינה נגררת אינה מצטרפת. אורז על ידי שהוא נגרר מצטרף הוי צורכה מיתני

דף כג, ב פרק ד הלכה ב גמרא אורז וצורכה מיתני תרומה. קב אורז אינו מצטרף. קב מדומע אינו מצטרף. קב תרומה אינו מצטרף. קב הגוי אינו מצטרף. קב מין <אחד> [אחר] מצטרף. קב אשה אחרת מצטרף. קב חדש מצטרף. קב דבר שניטלה חלתו מן האמצע מצטרף. ור' בון בר חייא בעי קב חלה מהו שיצרף. תני רבי חלפתא בן שאול קב הקדש מצטרף. קב חלה אינו מצטרף. מה בין הקדש ומה בין חלה. הקדש ראוי לפדותו ולחייבו. חלה אינה ראוי לפדותה ולחייבה: חצי קב חטים וחצי קב שעורין וחצי קב כוסמין נוטל מן הכוסמין לפי מה שהן. קב חטים וקב שעורין וקב כוסמין תורם מכל אחד ואחד לפי מה שהוא. לא אמר אלא קב חיטין קב שעורין קב כוסמין. הא קב חטים וקב כוסמין מאמצע לא בדא. רבי בון בר חייא א"ר חנינ' חברון דרבנין בעי מה בין כוסמין באמצע מה בין שעורין באמצע. רבי כהן בשם רבנין דקיסרין אין הכוסמין מצטרפין עם החיטים מפני שהוא במינו אלא שהו' מדמה לו מכיון שהוא רחוק ממנו אינו מדמי' לו. ר' יונה בעי אף לעניין מעשי' בהמה כן כמה דתימר תמן היו לו חמש חיוב בכפר חנניא וחמש חיוב בכפר בנותני וחמש פטור בציפורין. כמה דתימר תמן דבר

דף כד, א פרק ד הלכה ב גמרא שניטלה חלתו מאמצע מצטרף אוף הכא כן. אין תימר שנייה היא חלה שהיא כנשוד וההן ששה עשר מיל לא כנשוד הוא. מצינו חלה מהלכה לא מצינו מעשר בהמי' מהלכה: יאות א"ר ישמעאל כוסמין וחיטין שני מינים הן. ע"י שהוא מדמה לו את או' מצטרף. חדש וישן לא כ"ש. א"ר הילא טעמי' דרבנן כוסמין וחיטין שני מינים ואין בני אדם

טועין לומר שתורמין ומעשרין מזה על זה. חדש וישן מין אחד הוא אם את אומר כן אף הוא סבר לומר שתורמין ומעשרין מזה על זה: אחד הוא אם את אומר כן אף הוא סבר לומר שתורמין ומעשרין מזה על זה: רבי עקיבה מדמה לה לפירות שלא נגמרו מלאכתן. עבר והפריש מהן תרומה הרי זו תרומה. ורבנין מדמין לה לתבואה שלא הביאה שליש. עבר והפריש ממנה חלה איני חלה. חזרו לוי אינן דומין לא לפירות שלא נגמרי מלאכתן ולא לתבוא' שלא הביאה שליש. אלא ר' עקיבה מדמה לה <לומר> [לאומר] הרי זו תרומה על הפירות האילו לכשיתלשו ונתלשו. ורבנין מדמין לה <לומר> [לאומר] הרי זו תרומה על הפירות האילו לכשיתלשו. הוון בעי מימר מה דא"ר עקיבה נוטל חלה מקב חלה מהלכה הא מדבר תורה לא. מן מה דתנינן ר' עקיבה פוטר וחכמים מחייבין הדא אמרה אפילו מדבר תורה נמצא חומרו קולו אית תניי תני קולו חומרו. מ"ד חומרו קולו ר' עקיב'. קולו חומרו רבנין:

דף כד, א פרק ד הלכה ג משנה נוטל אדם כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה לעשותי בטהרה להיות מפריש עליה והולך. חלת דמאי עד שתסרח שחלת דמאי ניטלת מן הטהור על הטמא ושלא מן המוקף:

דף כד, ב פרק ד הלכה ג גמרא מהו עד שתסרח מאוכל אדם או עד שתפסול מאוכל הכלב. נישמעני מן הדא נסרחי מאוכל אדם מטמא טומאי אוכלין ושורפין אותה בטומאה. מטמא טומאת אוכלין ואת אמרת מאוכל הכלב. אלא מאוכל אדם. הדא אמרה שתורמין מן הרע על היפה. ואתייא כיי דמר רב שמואל בר רב נחמן בשם ר' יונתן שתורמין מעלי איסתפניני על האיסטפניני במקום שאוכלין אותה כהדא גמלייל זוגא אינשי מתקנה איסטפניניתיה אתא שאל לרבי יוחנן א"ל אית תמן קניבה אפריש מן קנובתה.

דף כה, א פרק ד הלכה ג גמרא תני תרומת מעשי של דמאי אית חמי תרומי מעשר של וודאי ניטלת מן הטהור על הטמא. תרומת מעשר של דמאי לא כ"ש. א"ר יוסי בספק תרומה גדולה אנן קיימין ספק הפריש תרומה ספק לא הפריי. כמה דתימי מן הודאי על הדמאי תרומה לא תאכל עד שיוציא [עליה] תרומי ומעשרוי ואמי מן הדמאי על הדמאי כן. אמר ר"ש בר ברסני כאן ברוצה לאוכלה כאן ברוצה לשורפה:

דף כה, א פרק ד הלכה ד משנה ישראל שהיו אריסין לגוים בסוריא רבי ליעזר מחייב בפירותיהן במעשרות ובשביעית. ורבן גמליאל פוטר. רבן גמליאל אומר שתי חלות בסוריא.

דף כה, ב פרק ד הלכה ד משנה ורבי ליעזר אומר חלה אחת. אחזו קולו של רבן גמליאל וקולו של רבי ליעזר חזרו לנהוג כדברי רבן גמליאל בשתי דרכים. רבן גמליאל אומר שלש ארצות לחלה. מארץ ישאל ועד גזיב חלה אחת מגזיב ועד הנהר ועד אמנם שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן. של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור. מהנהר ומאמנם ולפנים שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן. של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור. וטבול יום אוכלה. רבי יוסי אמר אינו צריך טבילה. ואסורה לזבין ולזבות לנידות ולילודות ונאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן. אלו נותנין לכל כהן החרמים והבכורות ופדיון הבן ופדיון פטר חמור והזרוע והלחיים והקיבה וראשית הגז ושמן שריפה וקדשי מקדש והביכורים. ורבי יהודה אוסר בביכורים. כרשיני תרומה רבי עקיבה מתיר וחכמים אוסרין:

דף כה, ב פרק ד הלכה ד גמרא ר' אבהו בשם ר' יוחנן לא חייב ר' ליעזר אלא בחכירי [בתי] אבות כגון <מהלל> [מהלין] דבית ר'. תני ר' חלפתא בן שאול קנס קנסו ר' ליעזר. מה נפק מביניהון אריס לשעה. מאן דאמר קנס חייב. מאן דאמר בחכירי בתי אבות

פטור: הלוקח מן הנחתום בסוריא צריך להפריש חלת דמאי דברי רבן גמליאל וחכמים אומרים אינו צריך להפריש חלת דמאי. א"ר חנניה קומי רבי מנא ויאות אמי רבן גמליאל מה טעמהון דרבנין. א"ל כשם שלא נחשדו ישראל על תרומה בארץ כך לא נחשדו על חלה בסוריא. ר' אבון בר חייה בעי כמה <דאתאמר> [דאתאמר] שתי חלות בסוריא ודכוותה שתי תרומות בסוריא. א"ר חגי חלה אין אחריה כלום. תרומה יש אחריה כלום. אם אוי את כן נמצאת אותה תרומה שהוא מפריש טבולה למעשרות. ביקש ר"ג בר' להנהיג את הדמאי בסוריא ולא הניח לו רבי הושעיה. אמר ליה מעתה יחושו הכהנים על חלתן. מחלפה שיטתיה דרבי הושעיה תמן אמר אימת קדשים עליו ואינו נותן לכהן דבר שאינו מתוקן. וכא הוא

דף כו,א פרק ד הלכה ד גמרא אוי הכן. א"ר בון בר חייה אני אומר אותה של אור נתן לו א"ל רבי מנא לא תני רבי הושעיה אלא מעתה יחושו הכהנים על חלתן: הלוקח מן הנחתו ומן האשה שהיא עושה למכו' בשוק צריך להפריש חלת דמאי מבעל הבית. והמתארח אצלו אינו צריך להפריש חלה דמאי. ר' יונה בשם ר' חנניה חברון דרבנין במתארח אצלו לעיסתו. א"ר יונה והן שראו אותו מגבל אצל אחר. חזקת בעלי בתים בסוריא אינו צריך להפריש חלת דמאי. ר' בון בר חייה בעי ולית הדא פליגא על ר' הושעיה. א"ר מנא כאן בארץ. כאן בחוצה לארץ: רבי חונא אמר כיני מתניתא מגזיב עד הנהר מגזיב עד אמנם: תני אי זו היא הארץ ואיזהו חוץ לארץ כל שהוא שופע מטוורס אמנם ולפנים ארץ ישראל. מטוורס אמנם ולחוץ חוצה

דף כו,ב פרק ד הלכה ד גמרא לארץ. הניסין שבים את רואה אותן כאלו חוט מתוח מטוורס אמנם ועד נחל מצרים. מהחוט ולפנים ארץ ישראל. מהחוט ולחוץ חוץ לארץ. רבי יודה אומר כל שהוא כנגד ארץ ישראל הרי הוא כארץ ישראל שנאמר (במדבר לד) וגבול ים

והיה לכם הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים. שבצדדין <מהן> [מה הן] את רואה אותן כאלו חוט מתוח מקפלריא ועד אוקיינוס. מנחל מצרים ועד אוקיינוס מהחוט ולפנים ארץ ישראל. מהחוט ולחוץ חוץ לארץ. אמר רבי יוסטא בר שונם לכשיגיעו הגליות לטוורס אמנם הן עתידות לומר שירה שנאמר (שיר השירים ד) תשורי מראש אמנה. אית תניי תני הירדן מארץ ישראל אית [תניי] תני הירדן מחוצה לארץ. אית [תניי] תני הירדן גבול בפני עצמו. מאן דאמר הירדן מארץ ישראל (דברים ג) והערבה והירדן וגבול. מאן דאמר הירדן מחוץ לארץ. (יהושוע יח) והירדן <וגבול> [יגבול] אותו לפאת קדמה. ומ"ד הירדן גבול בפני עצמו והוא שיהא במקום אחד עשה ירדן שנטל מזה ונתן לזה מה שנטל נטל ומה שנתן נתן. ומה נן קיימי אם במקו' שהיה ארץ ישראל ונעשה בסוריא חזקתו למעשרות ולשביעית. רבי ירמיה רבי אימי בשם רבי יוחנן. ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי לחזקות ולביעורין ולמעשר בהמה. רבי הילא בשם רבי שמעון בן לקיש והוא שמשך עפר: של אור יש לה שיעור שהוא דבר תורה. של כהן אין לה

דף כז, א פרק ד הלכה ד גמרא שיעור שהיא מדבריהן. ויפריש לאור ולא יפריש לכהן. שלא יהו אומריי ראינו תרומה טהורה נשרפת. ויפריש לכהן ולא יפריש לאור. שלא יהו אומרים ראינו תרומה טמאה נאכלת. מתוך שהוא מפריש שתיהן לכשהוא בא לכאן הוא נשאל. וזו וזו מדבריהן הוא. מוטב לרבות בנאכלת ולא לרבות בנשרפת: אוף רבי יודה מודי בה. חומר הוא בדבר שהטומאה יוצאה מגופו. הורי ר' אבהו בבוצרה שהיא צריכה רוב. אמר רבי יונה מלמד שהיא עולה בפחות ממאה ואינה נאסרת באחד ומאה. אמר רבי זעירא מתניתא אמרה אפילו באחד ואחד. דתנינן ונאכלת עם הזר על השלחן. אמר רבי יוחנן רבותינו שבגולה היו מפרישין תרומות ומעשרות עד שבאו הרובין ובטלו אותן. מאן אינון הרובין

תרגמוניא. רבי זעירא רב יהודה בשם שמואל חלת חוץ לארץ ותרומת חוץ לארץ אוכל ואחי כך מפריש. ר' בא בשם שמואל לא חשו אלא לתרומת דגן תירוש ויצהר. רבי הילא בשם שמואל לא חשו אלא לתרומה בלבד. אבל לירקות או אפילו לתרומה גדולה לא חשו. כהדא דתני איסי בן עקיבה אומר מעשרות לירקות מדבריהן. תני חלת הגוי בארץ ותרומת הגוי בחוץ לארץ מודיעין אותו שאינו צריך ואוכל: וניתנת לכל כהן בין לכהן חבר בין לכהן עם הארץ: יש מהן נותנין לאנשי משמר ויש מהן נותנין לכל כהן. הבכורות והביכורים לאנשי משמר ושאר כולהן לכל כהן. רבי ירמיה בעי קומי רבי זעירא מניין <שהדמים> [שחרמים] לאנשי משמר. אמר ליה (ויקרא כז) כשדה החרם לכהן תהיה אחוזתו. אחוזה עצמה מהו שתהא לאנשי משמר בגין דכתיב לכהן תהיה אחוזתו. <אחוזה עצמה מהו שתהא לאנשי משמר> והכתיב (דברים יח) ונתן

דף כז, ב פרק ד הלכה ד גמרא לכהן הזרוע והלחיים והקיבה. מעתה לאנשי משמר. רבי אחא רבי אבהו בשם רבי יוחנן (ויקרא כז) כל חרם קודש קדשים הוא לה' מה קדשי קדשים לאנשי משמר. אף חרמים לאנשי משמר. מעתה אף המטלטלין. דתני מה בין הקרקעות למטלטלין אלא שהקרקעות לאנשי משמר והמטלטלין לכל כהן. רבי יוסי בי רבי בון רבי חייא בשם רב ששת (דברים יח) אשי ה' ונחלתו יאכלון. מה אישים לאנשי משמר. אף נחלה לאנשי משמר. עשרים וארבעה מתנות ניתנו לאהרן ולבניו. עשר במקדש. ארבע בירושלם. עשר בגבולין. אילו הן שבמקדש חטאת ואשם וזבחי שלמי ציבור וחטאי העוף ואשם תלוי ולוג שמן של מצורע. שתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות והעומר. ואילו הן שבירושלם הבכורות והביכורים והמורס מן התודה ומאיל נזיר ועורת המוקדשין. אלו הן שבגבולין התרומה ותרומת מעשר וחלה והזרוע והלחיים והקיבה וראשית הגז וגזל

הגר ופדיון הבן ופדיון פטר חמור וחרמים ושדה אחוזה: ר' יודה אוסר בביכורי רבי יודה כדעתיה דו רבי יודה אמר אין נותנין אותן אלא לחבר בטובה: אמר רבי יונה רבי עקיבה כדעתיה דו רבי עקיבה אמר כל מעשיהן בטומאה. אמר רבי יוסי אפילו תימא מחלפא שיטתיה שנייא הוא שאין אדם מצוי לטמא אוכלי בהמתו מפני מה לא גזרו על הבקייה במנעליהן יצאת עמהן מאלכסנדריאה. אימתי גזרו על הכרשינין רבי יוסי אומר בימי רעבון. רבי חנניה בשם רבי בימי דוד. אמרין היא הדא היא הדא:

דף כז, ב פרק ד הלכה ה משנה נתיי איש תקוע הביא חלו' מבייתור ולא קיבלו ממנו. אנשי אלכסנדריאה הביאו חלותיהן מאלכסנדריאה ולא קיבלו מהן. אנשי הר בצועים הביאו ביכוריהן קודם לעצרת ולא קיבלו מהן מפני הכתוב שבתורה (שמות כג) וחג הקציר ביכורי מעשיך אשר תזרע בשדה. בן אטיטס העלה בכורו' מבבל ולא קיבלו <מהן> [ממנו]. יוסף הכהן הביא בכוריו יין ושמן ולא קיבלו ממנו. אף הוא העלה את בניו ואת בני ביתו לעשות פסח קטן בירושלים והחזירוהו שלא יקבע הדבר חובה. אריסטון הביא בכוריו מאפמיא וקיבלו ממנו מפני שאמרו הקונה בסוריא כקונה

דף כח, א פרק ד הלכה ה משנה בפרוור ירושלם:

דף כח, א פרק ד הלכה ה גמרא תני רבי חייה גזרו עליהן והחזירם למקומן. אמר רבי בא בר זבדא איפשר לאוכלה אין את יכול שלא יאמרו ראינו תרומה טמאה שנאכלת. לשורפה אין את יכול שלא יהו אומרים ראינו תרומה טהורה נשרפת. להחזירה למקומה אין את יכול שלא יהו אומרים ראינו תרומה יוצא מן הארץ לחוץ לארץ. הא כיצד מניחה על הפסח ושורפה. אמר רבן שמעון בן גמליאל אני ראיתי את שמעון בן כהנא שותה יין של תרומה בעכו שאמר זה הובא מקיליקיה וגזרו עליו ושתייו בספינה. ואין בני אדם טועין לומר

שמביאין תרומה מחוצה לארץ לארץ. נאמר לא ירד לעכו איכן שתייו מן החוט ולחוץ מן החוט ולפנים. נאמר מן החוט ולחוץ. אמר רבי יונה אפילו תימר מן החוט ולפנים לא חשו למראית העין בספינה. אימתי היה שמעון בן כהני בימי רבי ליעזר. רבי שמעון בר כהנה הוה מסמך לרבי ליעזר עברון על חד סייג אמר ליה אייתי חד קיסם נחצי שניי, חזר ואמר לא תיתי לי כלום. אמר דאין אתי כל בר נש ובר נש מיעבד כן הוה אזיל סייגה דגוברא. רבי חגי הוה מסמך לרבי זעירא עבר חד טעין חד מובל דקיסין אמר ליה אייתי לי חד קיסם ניחצי שניי. חזר ואמר ליה לא תיתי לי כלום דאין אתי כל בר נש ובר נש מתעבד כן הא אזלא מובלה דגברא. [לא] רבי זעירה כשר כל כך. אלא מילין דיצרן שמע <לך> [לן] נעבדין: אנשי אלכסנדריאה הביאו חלותיהן מאלכסנדריאה ולא קבלו מהן. א"ר בא מרי ולא רבי חייה רובא היא. עוד הוא אית ליה וגזרו עליהן והחזירום: אני שהר צבועים הביאו ביכורים קודם לעצרת ולא קיבלו מהן. תנינן תמן אין מביאין בכורים משקין. רבי הילא בשם רבי לעזר כיני מתניתא אין עושין בכורים משקין אפילו משזכו בהן בעלים. והתני רך ביכורים משקה להביאן. מניין שיביא תלמוד לומר תביא. תיפתר שלקטן משעה הראשונה על מנת כן. וכאן לא לקטן משעה ראשונה על מנת כן: ואתייה כמאן דאמר פסחון של נשים רשות. תני האשה עושה פסחון ראשון לעצמה והשני טפילה לאחרים דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר האשה עושה פסחון שני לעצמה אפילו בשבת ואין צריכה לומר הראשון.

דף כח, ב פרק ד הלכה ה גמרא רבי שמעון בן אלעזר אומר האשה עושה פסחון ראשון טפילה לאחרים ואינה עושה פסחון שני. מה טעמא דרבי מאיר (שמות יב) איש שה לבית אבות כל שכן לבית. מה טעמא דרבי שמעון בן אלעזר איש ולא אשה. מה מקיימין רבנין איש פרט לקטן. אמר רבי יונה ואפילו למאן דאמר חובה שנייה

היא שהדבר מסויי שמע יקבע הדבר חובה. לא כן
סברנן מימר קודם לשתי <חלות> [הלחם] לא יביא
ואם הביא כשר. שנייא היא שהדבר מסויים שמא
יקבע הדבר חובה. ולא כן תנינן אם באו תמימין
יקרבו. שנייא היא שהדבר מסויים שמא יקבע הדבר
חובה. אריסטון הביא ביכוריו מאפמיה וקיבלו
ממנו. תמן תנינן אין מביאין תרומה מחוץ לארץ
לארץ. ויביאו ביכורין. אמר רבי הושעיא ביכורים
באחריות הבעלים. תרומה אינה באחריות
הבעלים. אם אומר את כן אף הן מרדפין לאחריה
לשם: